

EL NACIONAL. LLIBRE "MERCATS DE BARCELONA"

Parada de carn de brau toreadat al mercat de la Barceloneta, el 1930 (AFB/ Autor desconegut).

"Mercats de Barcelona": recorregut pel passat més popular

Gustau Nerín Foto: Fotos cedides per Albertí Editor

Albertí Editor ha publicat *Mercats de Barcelona*, de Genís Arnàs i Matilde Alsina. Un llibre editat amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona i de Mercats de Barcelona, que tracta de recuperar la història dels dotze mercats de la ciutat inaugurats al segle XIX. Es tracta de vuit equipaments construïts a Barcelona (els Encants, la Boqueria, Santa Caterina, el Born, Sant Antoni, la Barceloneta, Hostafrancs i la Concepció) i de quatre que es van erigir als municipis que serien annexionats posteriorment (l'Abaceria Central i la Llibertat, a Gràcia, i Clot i Poblenou, a Sant Martí de Provençals).

Venda ambulants a la Rambla, al costat de la Boqueria, cap el 1908. Foto: AFB / F. Ballell.

La història de la ciutat

Els autors volen destacar els vincles entre la història dels mercats i la de la gent dels barris. Uns mercats que van constituir-se, ja, en un esforç d'ordenar la ciutat en una fase d'expansió, i que per tant, relaten la història d'un creixement poblacional i també econòmic. Però també uns mercats elaborats sovint amb les tecnologies arquitectòniques més modernes, en un intent de demostrar l'esplendor de la ciutat burgesa. Uns mercats enfonsats durant la guerra i la llarga postguerra per la manca de subministraments. I que, en els darrers temps, han patit una clara recessió per l'aparició de nous models de consum.

Exterior del mercat del Born, cap el 1920 (AFB / Rima).

De la història més seriosa...

El llibre s'organitza en dotze capítols independents, cadascun dedicat a un dels dotze mercats. En ells s'intenten oferir les dades essencials sobre la història del mercat. Es parla dels seus precedents, de la seva constitució, de la tria del nom, dels seus trasllats, de les seves reformes, dels problemes experimentats... Se'ns fa una descripció completa del funcionament d'aquests equipaments, des dels seus orígens fins a l'actualitat. Els autors no s'obliden de parlar de l'aspecte artístic de la construcció, i també del context social del barri. I aquí hi ha històries molt curioses, com la de l'origen de la Boqueria: un mercat molt difícil de construir perquè el centre de la ciutat era ben atapeït ja a principis del segle XIX. El terreny es va aconseguir gràcies a la crema dels convents provocada per una bullanga, originada perquè a la plaça de braus de la Barceloneta van sortir tres bous mansos. La Boqueria s'alça sobre l'antic convent dels carmelites descalços, destruït pels irats espectadors. I sobre el convent i l'església de Santa Catarina s'hi va aixecar el mercat homònim.

Mercat de llibres d'ocasió a la Ronda Sant Antoni, el 1915 (AFB / Autor desconegut).

A les anècdotes més petites...

En cadascun dels articles, els autors s'esplaien explicant petites anècdotes que esquitxen el llibre de magnífiques notes de color. Se'ns recorda un personatge fascinant: Ramon Cabau, propietari del restaurant Agut d'Avinyó, que arribava cada matí a la Boqueria a primera hora, impecablement vestit, tot repartint flors entre venedores i clientes abans de comprar les viandes per al seu restaurant, abanderat de la cuina de mercat a Barcelona. O la presència ininterrompuda d'algunes famílies als mercats, com els carnisers Batllori, que s'han passat un segle i mig venent carn a la Barceloneta, o les xarcuteries Bosch, que han passat el mateix temps venent embotits al Clot. Arnís i Asensi també treuen de l'oblit el costum de l'elecció de la reina del mercat, i la que era la gran festa dels venedors: la Cavalcada dels Mercats.

Pageses a l'exterior del mercat de la Llibertat (AMDG/Autor desconegut).

Un llibre que entra pels ulls

Mercats de Barcelona és una obra documentada, en què es combina la informació essencial, amb anècdotes atractives. L'editor ha aconseguit completar meravellosament el text dels autors amb una magnífica col·lecció de fotografies i gravats, en què s'ha donat prioritat als més antics, que reflecteixen realitats avui en dia oblidades. El llibre no només documenta la rica vida comercial de la ciutat, amb venedors ambulants i parades de productes avui en dia quasi oblidats, sinó que a més a més, reflecteix la rica vida social dels mercats: les carrosses dels mercats a les desfilades, els balls, els cercaviles, les processons... Una visita atractiva i fascinant per la vida de les classes populars barcelonines a través de dotze equipaments emblemàtics de la ciutat.

